

nationale
nederlanden

Polisvoorwaarden

Milieuschadeverzekering

MSV100.2210

Artikel	3689-40.2210
Datum	1 oktober 2022

Inhoud

Wat dekt deze verzekering?		6
In dit hoofdstuk staat wie er is verzekerd, wat de verzekering dekt en waar de dekking geldt. Ook staan hierin de aanvullende dekkingen en bepalingen over de schaderegeling en schadevergoeding.		
Artikel 1	Dekking	6
Artikel 1.1	Wie zijn verzekerd?	6
Artikel 1.2	Wat is verzekerd?	6
Artikel 1.3	Waar geldt deze verzekering?	6
Artikel 1.4	Wanneer is de schade gedekt?	6
Artikel 1.5	Voor welk bedrag bent u verzekerd?	7
Artikel 1.6	Wat wordt er nog meer vergoed?	7
Artikel 1.7	Hoe stellen wij de schade vast?	9
Artikel 1.8	Wanneer is onze uitkeringsverplichting beperkt?	9
Artikel 1.9	Hoe keren wij de schadevergoeding uit?	9
Wat dekt deze verzekering niet?		10
In dit hoofdstuk staat welke schades wij niet vergoeden.		
Artikel 2	Uitsluitingen	10
Artikel 2.1	Atoomkernreacties	10
Artikel 2.2	Molest	10
Artikel 2.3	Schade door een aardbeving of andere natuurramp	10
Artikel 2.4	Schade door een overstroming	10
Artikel 2.5	Motorrijtuig	10
Artikel 2.6	Vaartuig / luchtvaartuig	12
Artikel 2.7	Ondergrondse tank	12
Artikel 2.8	Bestaande verontreiniging	12
Artikel 2.9	Verhuurder / huurder	12
Artikel 2.10	Schade aan personen	13
Artikel 2.11	Milieuzorg	13
Artikel 2.12	Overtreding van overheidsvoorschriften	13
Artikel 2.13	Schade door opzet en schuld	14
Artikel 2.14	Sanctiewet- en regelgeving	14
Als er schade is		15
Dit hoofdstuk beschrijft de rechten en plichten van alle partijen vanaf het moment dat er schade is of dreigt te ontstaan.		
Artikel 3	Wat zijn de verplichtingen bij schade?	15
Artikel 3.1	Schade voorkomen en beperken	15
Artikel 3.2	Schade melden	15
Artikel 3.3	Informatie over de schade geven	15
Artikel 3.4	Meewerken aan de afhandeling van de schade	15

Artikel 4	Wat gebeurt er als verplichtingen niet worden nagekomen?	15
Artikel 4.1	Als wij zijn benadeeld	15
Artikel 4.2	Als er sprake was van misleiding	15
Artikel 4.3	Als terrorismeschade niet op tijd bij ons is gemeld	16
Artikel 5	Wat gebeurt er als er een andere verzekering, voorziening of regeling is?	16
Artikel 6	Op welk moment keren wij de schade uit?	16
Artikel 7	Wat zijn de regels voor betalingen aan anderen?	16
Artikel 8	Hoe werkt het als wij schade willen verhalen?	16
Artikel 8.1	Wat zijn onze rechten bij het verhalen van schade?	16
Artikel 8.2	Wat verwachten wij daarbij van u?	16
Begin en einde van de verzekering		17
In dit hoofdstuk leest u wanneer de verzekering begint en wanneer u of wij de verzekering kunnen opzeggen.		
Artikel 9	Wanneer begint en eindigt uw verzekering?	17
Artikel 10	Wanneer kunt u uw verzekering beëindigen?	17
Artikel 10.1	Aan het einde van de eerste verzekeringstermijn	17
Artikel 10.2	Op elk gewenst moment na de eerste verzekeringstermijn	17
Artikel 10.3	Als wij de premie en/of voorwaarden veranderen	17
Artikel 10.4	Na uw overlijden	17
Artikel 11	Wanneer kunnen wij uw verzekering beëindigen?	18
Artikel 11.1	Aan het einde van de eerste verzekeringstermijn	18
Artikel 11.2	Aan het einde van een vervolgttermijn	18
Artikel 11.3	Na uw overlijden	18
Artikel 11.4	Als u en wij een jaar lang geen risico hebben gelopen	18
Artikel 11.5	Als u ons niet volledig heeft geïnformeerd	18
Artikel 11.6	Als u de premie niet heeft betaald	18
Artikel 11.7	In geval van opzet tot misleiden	19
Artikel 11.8	In verband met sanctiewet- en regelgeving	19

Premie betalen		20
Dit hoofdstuk gaat over het betalen van de premie, en wat er gebeurt als u de premie te laat of niet betaalt.		
Artikel 12	Wat zijn uw betalingsverplichtingen?	20
Artikel 12.1	Als het gaat om de eerste premie	20
Artikel 12.2	Als het gaat om een vervolgpremie	20
Artikel 12.3	Als de verzekering wordt aangepast	20
Artikel 13	Wat zijn de gevolgen als u de premie niet (op tijd) betaalt?	20
Artikel 13.1	Wat gebeurt er als u de eerste premie niet (op tijd) betaalt?	20
Artikel 13.2	Wat gebeurt er als u de vervolgpremie niet (op tijd) betaalt?	20
Artikel 13.3	Wanneer gaat de dekking weer in?	20
Artikel 14	In welk geval betalen wij u een deel van de premie terug?	21
Wijzigingen tijdens de looptijd van de verzekering		22
In dit hoofdstuk leest u wat u moet doen als er wijzigingen zijn in uw (bedrijfs)situatie en wat de gevolgen daarvan kunnen zijn voor uw verzekering. Ook staat hierin in welke gevallen wij de verzekering en de premie en/of voorwaarden mogen aanpassen.		
Artikel 15	Hoe zorgen we ervoor dat uw verzekering actueel blijft?	22
Artikel 15.1	Hoe actualiseren wij uw premie?	22
Artikel 15.2	Wat moet u doen met de polis die u jaarlijks van ons ontvangt?	22
Artikel 15.3	Welke wijzigingen moet u direct aan ons doorgeven?	23
Artikel 16	Kunnen wij maatregelen om uw risico te beperken verplichten?	23
Artikel 17	Wanneer kunnen wij uw verzekering aanpassen?	23
Artikel 17.1	Wijzigingen op de verlengingsdatum	23
Artikel 17.2	Tussentijdse wijzigingen	24
Persoonsgegevens, toepasselijk recht, klachten en (inter)nationale sancties		25
Dit hoofdstuk behandelt een aantal algemene zaken, zoals hoe wij omgaan met persoonsgegevens en wat u kunt doen als u een klacht heeft.		
Artikel 18	Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?	25
Artikel 18.1	Waarvoor gebruiken wij persoonsgegevens?	25
Artikel 18.2	Wanneer geven wij persoonsgegevens door aan anderen?	25
Artikel 18.3	Met welke andere bedrijven kunnen wij persoonsgegevens delen?	25
Artikel 18.4	Volgens welke gedragscode verwerken wij persoonsgegevens?	25
Artikel 19	Wat doen wij bij fraude?	26
Artikel 20	Welk recht is van toepassing op deze verzekering?	26
Artikel 21	Waar kunt u terecht met klachten?	26
Artikel 22	(Inter)nationale sancties	27

Als er sprake is van terrorisme		28
In dit hoofdstuk staat de tekst die sinds 2003 in heel Nederland standaard geldt voor vrijwel alle verzekeringen. Hierin staat wat er gebeurt als uw schade het gevolg is van terrorisme en welke gevolgen dat heeft voor de vergoeding.		
Artikel 23	Begripsomschrijvingen	28
Artikel 23.1	Terrorisme	28
Artikel 23.2	Kwaadwillige besmetting	28
Artikel 23.3	Preventieve maatregelen	28
Artikel 23.4	Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)	28
Artikel 23.5	Verzekeringsovereenkomsten	28
Artikel 23.6	In Nederland toegelaten verzekeraars	29
Artikel 24	Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico	29
Artikel 25	Uitkeringsprotocol NHT	30
Artikel 26	Samenvatting uitkeringsprotocol NHT	30
Artikel 26.1	Algemeen	30
Artikel 26.2	Samenvatting procedure	30
Artikel 26.3	Terrorisme van welk jaar?	31
Artikel 26.4	Vaststelling uitkeringspercentage en vergoeding	31
Artikel 26.5	Definitieve afwikkeling van claims	31
Begrippenlijst		32
In dit hoofdstuk worden de belangrijkste begrippen in deze voorwaarden uitgelegd. De begrippen die u in de begrippenlijst terug kunt vinden, herkent u doordat deze oranje zijn gemaakt in de tekst.		

Wat dekt deze verzekering?

Artikel 1 Dekking

Artikel 1.1 Wie zijn verzekerd?

De verzekerden zijn:

- a. u, de **verzekeringnemer**; en
- b. elke andere (rechts)persoon die als **verzekerde** op de polis vermeld staat; en
- c. elke andere (rechts)persoon die een belang heeft bij het bestaan van deze verzekering en daaraan rechten kan ontleen.

De verzekeringnemer is de (rechts)persoon die de verzekering heeft afgesloten.

Als we in deze voorwaarden 'u' gebruiken, bedoelen we de verzekeringnemer. Alle andere (rechts)personen die verzekerd zijn, noemen we de 'verzekerden'.

Artikel 1.2 Wat is verzekerd?

Als u of een andere verzekerde een **verontreiniging** veroorzaakt in de zin van de Wet Milieubeheer, dan krijgt u te maken met de financiële schade en **kosten** als gevolg van deze verontreiniging. U zult er dan, vanuit het principe "de vervuiler betaalt", bijvoorbeeld voor moeten zorgen dat de verontreiniging wordt gesaneerd en dat de hierbij gemaakte kosten worden betaald.

Met de Milieuschadeverzekering bent u dan verzekerd voor:

- a. de kosten van **onderzoek**;
- b. de kosten van **sanering**;
- c. **zaakschade** die het gevolg is van de verontreiniging;
- d. **zaakschade die het gevolg is van verspreiding van zonnepaneeldeeltjes**;
- e. schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering.

Artikel 1.3 Waar geldt deze verzekering?

Deze verzekering geldt alleen wanneer het vrijkomen van de stoffen die de verontreiniging veroorzaken plaatsvindt op:

- a. een locatie die in uw polis is omschreven als verzekerde locatie; of
- b. een in Nederland gelegen werklocatie van een **derde**, waar u of een andere verzekerde werkzaamheden verricht in het kader van de uitoefening van het **beroep**, het **bedrijf** of de **activiteiten**, zoals in uw polis omschreven.

Artikel 1.4 Wanneer is de schade gedekt?

We dekken de schade alleen als deze veroorzaakt is door een gedekte **gebeurtenis**.

Onder een gedekte gebeurtenis op de locatie, die in uw polis is omschreven als verzekerde locatie, verstaan we

- a. Een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis die van buiten af op een zaak inwerkt.
- b. Een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis die een gevolg is van eigen gebrek van een installatie, machine of leiding daarvan, die
  - zich op de locatie, die in uw polis is omschreven als verzekerde locatie, bevindt, en
  - niet ouder is dan 10 jaar.

Onder een gedekte gebeurtenis op een werklocatie verstaan we een onvoorziene, plotselinge, onverwachte gebeurtenis door werkzaamheden op een werklocatie die u of een andere verzekerde verricht in het kader van de uitoefening van het beroep, het bedrijf of de activiteiten, zoals in de polis omschreven.

Voor gebeurtenissen op de in uw polis omschreven verzekerde locatie maar ook op uw werklocatie geldt de dekking alleen als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a. de gedekte gebeurtenis vindt plaats nadat de dekking onder deze verzekering is ingegaan;
- b. bij het ingaan van de dekking was onzeker of de gebeurtenis zou plaatsvinden;
- c. de kosten zijn door u of een andere verzekerde zelf gemaakt, of komen voor uw rekening of die van een andere verzekerde in verband met door de overheid toegepaste bestuursdwang

Artikel 1.5 Voor welk bedrag bent u verzekerd?

Op uw polis staat voor welk bedrag u verzekerd bent per gebeurtenis en per verzekeringsjaar. In de begrippenlijst leest u wat wij precies onder een gebeurtenis en een verzekeringsjaar verstaan.

1.5.1 Verzekerd bedrag per gebeurtenis

Per gebeurtenis vergoeden wij een gedekte schade tot maximaal de verzekerde som. Dit bedrag geldt voor alle verzekerden samen.

1.5.2 Verzekerd bedrag per verzekeringsjaar

Meldt u of een andere verzekerde in een verzekeringsjaar meerdere gebeurtenissen die voor vergoeding in aanmerking komen, dan vergoeden wij hiervoor in totaal een maximum bedrag per verzekeringsjaar. Op uw polis ziet u wat dit maximum bedrag is.

Wij bepalen bij welk verzekeringsjaar een gebeurtenis hoort door te kijken op welke datum de gebeurtenis, die voor vergoeding in aanmerking komt, voor de eerste keer bij ons is gemeld.

Artikel 1.6 Wat wordt er nog meer vergoed?

Deze verzekering heeft een aantal aanvullende vergoedingen, die we hieronder beschrijven. Deze aanvullende vergoedingen gelden alleen als er sprake is van een schade die door deze verzekering wordt gedekt. De hieronder beschreven vergoedingen gelden ook indien de totale schadevergoeding hierdoor boven het verzekerd bedrag per gebeurtenis of per verzekeringsjaar uitkomt.

1.6.1 Kosten voor het vaststellen van de schade

Wij vergoeden de kosten voor het vaststellen van de schade. Daarbij gelden de volgende voorwaarden.

- a. Als u een schade heeft, stellen wij de omvang hiervan vast. Als wij ervoor kiezen om hierbij een expert in te schakelen, vergoeden wij de kosten van deze expert.
- b. U kunt ook zelf een expert inschakelen. Wij vergoeden de kosten van deze expert voor zover wij die kosten redelijk vinden.
- c. Als u ook zelf een expert heeft ingeschakeld, benoemen 'uw' en 'onze' expert vóór aanvang van hun werkzaamheden samen een derde expert. Die schakelen ze in als ze het niet met elkaar eens worden over de omvang van de schade. De derde expert bepaalt dan het definitieve schadebedrag, dat zal liggen tussen de bedragen die 'uw' en 'onze' expert hebben ingeschat. Wij vergoeden de kosten van de derde expert.

1.6.2 Kosten voor maatregelen om schade te voorkomen of te beperken

Ontstaat er een gedekte schade of dreigt er een gedekte schade te ontstaan? Dan moet u of moeten de andere verzekerden maatregelen nemen om (verdere) schade te voorkomen of te beperken. We noemen dit 'beredding'. Wij vergoeden de redelijke kosten van de beredding en van eventuele materiële schade aan zaken die bij de beredding zijn ingezet.

Deze dekking geldt per gebeurtenis tot maximaal de verzekerde som en per verzekeringsjaar tot maximaal twee keer de verzekerde som.

1.6.3 Kosten van verweersbijstand

Bent u, of is een andere **verzekerde**, aansprakelijk gesteld voor schade en **kosten** in verband met een verontreiniging **en/of verspreiding van zonnepaneeldeeltjes** en moeten daardoor kosten worden gemaakt voor juridische ondersteuning en/of het voeren van procedures? Dan vergoeden wij de kosten daarvoor. Daarbij maakt het niet uit of die aanspraken gegrond zijn of niet. Ook vergoeden wij de eventuele proceskosten als u, of de andere verzekerde, tot betaling daarvan veroordeeld wordt.

Wij vergoeden de kosten voor het voeren van verweer en het gebruik maken van verweersbijstand:

- a. bij een vordering van een **derde** die is gebaseerd op aansprakelijkheid van u en/of een andere verzekerde;
- b. in een geschil met de overheid over de **sanering** van de locatie die in uw polis is omschreven als verzekerde locatie of een werklocatie.

Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. er moet sprake zijn van een gedekte schade; en
- b. binnen één jaar na ontdekken van de **verontreiniging** moet een **beroep** op de verzekering zijn gedaan.

We vergoeden deze kosten alleen:

- a. als wij hebben ingestemd met het voeren van dit verweer; of
- b. als dit verweer is gevoerd op ons verzoek en onder onze leiding.

Deze dekking geldt per **gebeurtenis** tot een maximum van € 50.000,-, met een maximum van € 100.000,- per **verzekeringsjaar**.

1.6.4 Elders vrijkomen van verontreinigende stoffen (inkomende verontreiniging)

Als niet u of een andere verzekerde een verontreiniging veroorzaakt maar de veroorzaker een **derde** is en de verontreiniging komt van buiten een verzekerde locatie, dan horen de financiële schade en kosten die het gevolg zijn van deze verontreiniging in principe thuis bij de veroorzaker. Dat maakt u afhankelijk van deze derde. Met deze aanvullende dekking beperken wij deze afhankelijkheid door de schade en kosten ook dan te vergoeden volgens het onderstaande.

Als er sprake is van verontreiniging van een verzekerde locatie vanaf een andere locatie, dan vergoeden wij:

- a. de kosten van **onderzoek**;
- b. de kosten van **sanering**;
- c. **zaakschade** die het gevolg is van de verontreiniging;
- d. **zaakschade die het gevolg is van verspreiding van zonnepaneeldeeltjes**;
- e. schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering.

Deze dekking geldt alleen als er sprake is van alle volgende omstandigheden:

- f. het vrijkomen van de stoffen die de verontreiniging veroorzaken vindt plaats
  - tijdens de geldigheidsduur van de verzekering;
  - buiten de verzekerde locatie, maar binnen een straal van 25 kilometer van die locatie;
  - buiten een werklocatie waar u of een andere verzekerde, werkzaamheden verricht in het kader van de uitoefening van het beroep, het **bedrijf** of de **activiteiten**, zoals in de polis omschreven; en
- g. de verontreiniging is binnen drie jaar na het ontstaan daarvan aan ons gemeld.

Deze dekking geldt per gebeurtenis tot een maximum van € 125.000,-, met een maximum van € 250.000,- per verzekeringsjaar.

1.6.5 Wettelijke rente

Moet u, of een andere verzekerde, wettelijke rente betalen over een verschuldigde schadevergoeding? Dan vergoeden wij de wettelijke rente over dat deel van de verschuldigde schadevergoeding dat onder de dekking van deze verzekering valt.

Artikel 1.7 Hoe stellen wij de schade vast?

De omvang van de door een gedekte **gebeurtenis** veroorzaakte schade wordt vastgesteld zoals hierna genoemd.

1.7.1 Schade

De omvang van schade wordt vastgesteld op basis van de door de expert(s) vastgestelde maatstaf.

1.7.2 Afbreken van gebouw

Het kan voor de sanering noodzakelijk zijn om een gebouw of een gedeelte daarvan af te breken. In dat geval wordt de omvang van de schade die daardoor ontstaat, vastgesteld zoals hierna bepaald.

- a. Na gedeeltelijke afbraak stellen we het schadebedrag vast op basis van herstel en gaan we uit van het bedrag dat dit herstel kost. Daar trekken we een bedrag van af voor nog bruikbare, maar niet hergebruikte restanten. Is er na het herstel nog sprake van een waardevermindering van het gebouw, die veroorzaakt is door de schade? Dan verhogen we het schadebedrag met het bedrag van die waardevermindering.
- b. Na volledige afbraak stellen we het schadebedrag vast op basis van de **herbouwwaarde** en berekenen we dit bedrag op basis van het verschil tussen de herbouwwaarde van het gebouw onmiddellijk vóór en onmiddellijk ná de schadegebeurtenis. Als er na volledige afbraak niet wordt herbouwd dan kunnen we het schadebedrag ook vaststellen op basis van de **verkoopwaarde** en berekenen we dit bedrag op basis van het verschil tussen de verkoopwaarde van het gebouw direct vóór en direct ná de schadegebeurtenis. Dit doen we alleen als u of een andere verzekerde het gebouw niet voor eigen rekening binnen drie jaar na de **sanering** op dezelfde plaats laat herstellen of herbouwen. Als een schadevergoeding op basis van herbouw lager is dan een schadevergoeding op basis van de verkoopwaarde, dan kiezen we altijd voor een schadevergoeding op basis van herbouwwaarde.

Artikel 1.8 Wanneer is onze uitkeringsverplichting beperkt?

Als uw schade verband houdt met terrorisme is onze uitkeringsverplichting beperkt. Voor welke schades dit precies geldt, leest u in artikel 23 t/m 26 van deze voorwaarden.

Artikel 1.9 Hoe keren wij de schadevergoeding uit?

Wij keren de schadevergoeding in één termijn uit in geld.

Wat dekt deze verzekering niet?

In een aantal gevallen dekt deze verzekering uw schade niet. Dit noemen we uitsluitingen. Hieronder lees u welke uitsluitingen er zijn.

Artikel 2 Uitsluitingen

Artikel 2.1 Atoomkernreacties

Wij dekken geen schade en **kosten** die veroorzaakt zijn, of verband houden met **atoomkernreacties**. Daarbij maakt het niet uit hoe deze atoomkernreacties zijn ontstaan.

Artikel 2.1.1 Wanneer geldt deze uitsluiting niet?

Deze uitsluiting geldt niet voor schade die veroorzaakt is door radioactieve nucliden:

- a. die zich buiten een kerninstallatie bevinden. Daarmee bedoelen we een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225) of een kerninstallatie aan boord van een schip; en
- b. die gebruikt worden, of bestemd zijn om gebruikt te worden, voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke of onderwijskundige doelen, of voor (niet-militaire) beveiligingsdoelen.

Voorwaarde is dat er (voor zover dat vereist is) een vergunning van kracht is voor het maken, gebruiken, opslaan en verwijderen van radioactieve stoffen. Deze vergunning moet zijn afgegeven door een rijksoverheidsinstelling.

Een uitzondering geldt als de schade is veroorzaakt door een **derde**, die hiervoor op grond van enige wet of enig verdrag aansprakelijk is. In dat geval dekken we de schade niet.

Artikel 2.2 Molest

Wij dekken geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door, of verband houden met **molest**. Onder molest verstaan we conflictsituaties, zoals een gewapend conflict, een burgeroorlog of een opstand. In de begrippenlijst leest u wat er precies onder molest valt.

Artikel 2.3 Schade door een aardbeving of andere natuurramp

Wij dekken geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door een grondverzakking, aardverschuiving, aardbeving, vulkanische uitbarsting of andere natuurramp. Onder aardbeving verstaan we ook een trilling in het aardoppervlak die het gevolg is van winning van gas, olie, delfstoffen en/of zout.

Artikel 2.4 Schade door een overstroming

Wij dekken geen schade en kosten die veroorzaakt zijn door een overstroming die het gevolg is van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, oevers, sluzen of andere waterkeringen. Hierbij maakt het niet uit of de overstroming de oorzaak of het gevolg is van een schade**gebeurtenis** die door deze verzekering wordt gedekt.

Deze uitsluiting geldt niet voor schade door:

- a. **brand** en **ontploffing** als gevolg van overstroming;
- b. **hevige lokale regenval**.

In de begrippenlijst leest u wat er precies wordt verstaan onder brand, ontploffing en hevige lokale regenval.

Artikel 2.5 Motorrijtuig

Wij dekken geen schade en kosten in verband met of door het gebruik van een **motorrijtuig** en/of een werktuig dat daarop gemonteerd is, op een werklocatie.

2.5.1 Wat houdt deze uitsluiting in?

Wij bieden geen dekking voor schade die is veroorzaakt met of door een **motorrijtuig** en/of een werktuig dat daarop gemonteerd is. Deze uitsluiting geldt alleen als:

- a. u of een andere **verzekerde** het motorrijtuig bezit, houdt, bestuurt of gebruikt; en/of
- b. u of een andere verzekerde instructies of aanwijzingen aan de bestuurder geeft over het gebruik van het motorrijtuig en/of het werktuig; en/of
- c. u of een andere verzekerde als werkgever het motorrijtuig laat gebruiken door een werknemer of andere ondergeschikte; en/of
- d. een niet-ondergeschikte het motorrijtuig gebruikt om **activiteiten** voor het **bedrijf** van u of een andere verzekerde uit te voeren.

Voor deze uitsluiting maakt het niet uit of er sprake is van een verkeersrisico of een werkrisico dat aan het gebruik van het motorrijtuig verbonden is. In de begrippenlijst leest u wat we precies onder een motorrijtuig verstaan.

2.5.2 Wanneer geldt deze uitsluiting niet?

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor de schades die hieronder omschreven staan.

Let op: wordt een van onderstaande schades (geheel of gedeeltelijk) gedekt door een verzekering in de zin van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM)? Dan geldt de uitsluiting in artikel 2.5.1 wel en dekken wij de schade niet. Ook een eigen risico op een dergelijke verzekering vergoeden wij niet.

2.5.2.1 Schade met of door een ontkoppelde aanhanger

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade die is veroorzaakt met of door een ontkoppelde aanhanger. Daarbij maakt het niet uit of de aanhanger al dan niet is voorzien van een mover. Voorwaarde is dat de aanhanger, nadat hij van het bijbehorende motorrijtuig was losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen.

2.5.2.2 Schade bij laden of lossen

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade die is veroorzaakt met of door zaken die op het moment van de schade:

- a. op een motorrijtuig werden geladen; of
- b. van een motorrijtuig werden gelost.

Een uitzondering geldt voor schade door **gevaarlijke stoffen**, waarvoor u of een andere verzekerde een Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) moet afsluiten. In dat geval geldt de uitsluiting in artikel 2.5.1 wel.

2.5.2.3 Schade door afgevalen of afvallende lading

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade die is veroorzaakt met of door zaken die op het moment van de schade:

- a. in of op een motorrijtuig lagen; of
- b. van een motorrijtuig vielen of gevallen zijn, terwijl er geen sprake was van laad- en loswerkzaamheden.

Een uitzondering geldt voor schade door gevaarlijke stoffen, waarvoor u of een andere verzekerde een Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) moet afsluiten. In dat geval geldt de uitsluiting in artikel 2.5.1 wel.

2.5.2.4 Schade veroorzaakt door u of een andere verzekerde als passagier

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade die u of een andere verzekerde heeft veroorzaakt als passagier van een motorrijtuig.

2.5.2.5 Schade bij gebruik van een motorrijtuig door een werknemer of een andere ondergeschikte

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade met of door een motorrijtuig, die is veroorzaakt door een werknemer of een andere ondergeschikte, terwijl deze activiteiten uitvoerde voor u of een andere verzekerde. Deze dekking geldt alleen op voorwaarde dat:

- a. deze werknemer of andere ondergeschikte een motorrijtuig gebruikte, waarvan u of een andere verzekerde geen houder of bezitter bent; en
- b. niet alleen de werknemer of de andere ondergeschikte, maar ook u of een andere verzekerde als werkgever voor de schade aansprakelijk bent/is.

2.5.2.6 Schade met of door een fiets met elektrische trapondersteuning

De uitsluiting in artikel 2.5.1 geldt niet voor schade die is toegebracht met of door een fiets met elektrische trapondersteuning (een e-bike of elobike). Voorwaarde is dat deze fiets een maximale snelheid heeft van 25 km per uur. Is de schade toegebracht met of door een zogenaamde 'speed pedelec' (een snelle elektrische fiets), dan geldt de uitsluiting in artikel 2.5.1 wel.

2.5.3 Waarom deze uitsluiting?

Voor motorrijtuigen moet u op grond van de WAM een motorrijtuigenverzekering afsluiten. Hiermee zijn de bezitter, de houder, de bestuurder en de passagiers verzekerd tegen de aansprakelijkheid waartoe het motorrijtuig in het verkeer aanleiding kan geven. Voor werkmaterieel is er een speciale werkmaterieelverzekering. Daarom is de aansprakelijkheid voor schade die veroorzaakt is door of met een motorrijtuig in deze verzekering uitgesloten. Deze verzekering is niet bedoeld als aanvulling op een motorrijtuigenverzekering, een werkmaterieelverzekering of een andere soortgelijke verzekering, en is hiervoor ook geen vervanging.

Artikel 2.6 Vaartuig / luchtvaartuig

We dekken geen schade en kosten in verband met of door het gebruik van een vaartuig of luchtvaartuig op een werklocatie, zoals hierna bepaald.

- a. Schade toegebracht met of door een (lucht)vaartuig.
- b. Schade veroorzaakt door werkzaamheden met of vanaf een (lucht)vaartuig.
- c. Schade toegebracht met of door zaken:
  - die zich op of in het (lucht)vaartuig bevinden;
  - die van het (lucht)vaartuig zijn losgeraakt; of
  - die van het (lucht)vaartuig afvallen of afgefallen zijn, dan wel daaruit uitstromen of uitgestroomd zijn.

Deze uitsluiting geldt ook voor onbemande luchtvaartuigen zoals drones.

Artikel 2.7 Ondergrondse tank

We dekken geen schade en kosten veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit de opslag van stoffen in ondergrondse tanks.

Deze uitsluiting geldt niet voor de verzekerde locatie(s) waarvoor de polis een verzekerde som voor ondergrondse tanks vermeldt.

Artikel 2.8 Bestaande verontreiniging

We dekken geen schade en kosten in verband met een verontreiniging waarvan de oorzaak voor de ingangsdatum van deze verzekering ligt. Ook is er geen dekking voor schade en kosten die het gevolg zijn van verspreiding van deze bestaande verontreiniging.

Artikel 2.9 Verhuurder / huurder

We dekken geen schade en kosten veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit activiteiten van de verhuurder, een huurder of een medehuurder van een verzekerde locatie of van een werklocatie, als deze (rechts)personen derden zijn.

Artikel 2.10 Schade aan personen

We dekken geen schade aan personen. Hieronder verstaan wij:

- a. letsel van personen; en/of
- b. aantasting van de gezondheid van personen; en/of
- c. het overlijden van personen; en
- d. de schade en **kosten** die voortvloeien uit a t/m c.

Artikel 2.11 Milieuzorg

We dekken geen schade en kosten veroorzaakt door een gedraging van een verantwoordelijke persoon die in strijd is met de door u en/of andere verzekerden in acht te nemen **milieuzorg**. In de begrippenlijst leest u wat er precies onder milieuzorg valt.

Deze uitsluiting geldt niet indien u of de andere **verzekerde** aantoont dat u en/of deze verzekerde

- er zich niet van bewust was dat zijn gedraging in strijd was met de geldende voorschriften, of
- handelde in het kader van een strafrechtelijke schulduitsluitingsgrond of rechtvaardigingsgrond, of
- er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat zijn handelen of nalaten niet in strijd was met enig voorschrift, of
- niet bekend was met deze voorschriften en dat redelijkerwijs ook niet had kunnen zijn.

Een voorschrift dat is gepubliceerd, bekendgemaakt of aan u of aan een andere verzekerde toegezonden, wordt in ieder geval geacht bekend te zijn bij u of de andere verzekerde.

Onder verantwoordelijke persoon worden bij een rechtspersoon de volgende personen verstaan:

- a. verzekeringnemer;
- b. (een lid van) het bestuur, de directie of bedrijfsleiding;
- c. een functionaris in dienst van verzekerde die door de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van een regeling.

Artikel 2.12 Overtreding van overheidsvoorschriften

We dekken geen schade en kosten doordat een verantwoordelijke persoon die, in opdracht of met goedvinden van u of een andere verzekerde, iets heeft gedaan of nagelaten wat bewust in strijd is met een voorschrift of regeling van de overheid. Dit geldt ook voor een overtreding van voorschriften en/of regelingen die door of namens de overheid wordt gedoogd.

Onder verantwoordelijke persoon worden bij een rechtspersoon de volgende personen verstaan:

- a. **verzekeringnemer**;
- b. (een lid van) het bestuur, de directie of bedrijfsleiding;
- c. een functionaris in dienst van verzekerde die door de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van een regeling.

Onder voorschriften en regelingen verstaan wij onder andere alle door de overheid vastgestelde regelingen zoals wetten, algemeen verbindende voorschriften, richtlijnen, besluiten, vergunningsvoorwaarden, subsidievoorwaarden en beleidsregels.

Onder gedogen verstaan wij dat de overheid:

- niet (tijdig) sancties oplegt of laat opleggen;
- niet of onvoldoende controleert of laat controleren of de vastgestelde regelingen worden nageleefd;
- gedoogvoorwaarden vaststelt of laat vaststellen

Artikel 2.13 Schade door opzet en schuld

We dekken geen (gevolg)schade en **kosten** als u:

- a. in strijd met het recht en
- b. met opzet iets doet of niet doet,
- c. waardoor schade ontstaat

en de in feite toegebrachte beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken naar objectieve maatstaven het te verwachten of normale gevolg is van dat (niet) doen. Is op grond van het voorgaande geen dekking voor die (gevolg) schade of kosten onder deze verzekering, dan blijft dat zo, ook als het gevolg niet te verwachten of normaal is.

De uitsluiting geldt ook:

- d. als u niet zelf iets (niet) doet, maar iemand in een groep waarvan u deel uitmaakt dat wel doet;
- e. als u zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat u uw eigen wil niet meer kon bepalen. Of als iemand in een groep waarvan u deel uitmaakt zoveel alcohol, drugs of andere (bedwelmende) stoffen heeft gebruikt dat hij of zij de eigen wil niet meer kon bepalen.

Met opzet bedoelen wij:

- f. opzet als oogmerk: u doet iets (niet), met de bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken.
- g. opzet met zekerheidsbewustzijn: het is niet uw bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken, maar die schade is objectief gezien een zeker gevolg van wat u (niet) doet.
- h. voorwaardelijk opzet: het is niet uw bedoeling om beschadiging, vernietiging of het verloren gaan van zaken te veroorzaken, maar u neemt de aanmerkelijke kans dat die schade ontstaat voor lief. En toch handelt u (niet) zo.

Let op: opzet kan uit uw gedragingen worden afgeleid.

Artikel 2.14 Sanctiewet- en regelgeving

Wij dekken geen:

- a. activiteiten die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren;
- b. financiële belangen van personen, ondernemingen, overheden en andere entiteiten die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren;
- c. aanspraken van derden aan wie wij op grond van sanctiewet- en regelgeving geen betalingen of schade-uitkeringen mogen doen;
- d. schades aan en/of verlies van zaken die wij op grond van sanctiewet- en regelgeving niet mogen verzekeren.

Als er schade is

Artikel 3 Wat zijn de verplichtingen bij schade?

Als u of een andere **verzekerde** schade heeft, gelden de volgende verplichtingen:

Artikel 3.1 Schade voorkomen en beperken

Als zich een **gebeurtenis** voordoet of dreigt voor te doen die kan leiden tot een schade, moeten u en de andere verzekerden – binnen redelijke grenzen – alles doen om die schade te voorkomen of te beperken. Dit geldt alleen voor schades die onder deze verzekering vallen.

Artikel 3.2 Schade melden

Zodra u weet of hoort te weten dat er een schadegeval is, moet u:

- dit zo snel mogelijk en naar waarheid aan ons melden; en
- aangifte doen bij de politie als er sprake is van diefstal, inbraak, vandalisme of een ander strafbaar feit.

Deze verplichting geldt ook voor de andere verzekerden.

Artikel 3.3 Informatie over de schade geven

Als u schade heeft, moet u ons alle informatie geven die wij nodig hebben om te beoordelen of u recht heeft op een uitkering. U moet ons deze informatie binnen een redelijke termijn geven en u mag daarbij geen onwaarheden vertellen. Deze verplichting geldt ook voor de andere verzekerden.

Artikel 3.4 Meewerken aan de afhandeling van de schade

U en de andere verzekerden zijn verplicht om bij de afhandeling van de schade:

- alle aanwijzingen op te volgen die wij, of personen die wij hebben aangesteld, aan u en de andere verzekerden geven; en
- volledige medewerking te verlenen; en
- niets te doen wat onze belangen zou kunnen schaden.

Artikel 4 Wat gebeurt er als verplichtingen niet worden nagekomen?

Artikel 4.1 Als wij zijn benadeeld

De verzekering dekt de schade niet als:

- u of een andere verzekerde zich niet heeft gehouden aan een van de verplichtingen bij schade in artikel 3, of aan een andere verplichting die geldt voor deze verzekering; en
- wij daardoor zijn benadeeld.

Zijn wij hierdoor gedeeltelijk benadeeld, dan ontvangt u mogelijk wel een deel van de uitkering.

Artikel 4.2 Als er sprake was van misleiding

De verzekering dekt de schade niet als:

- u of een andere verzekerde zich niet heeft gehouden aan een van de verplichtingen bij schade; en
- u of een andere verzekerde daarbij het oogmerk had om ons te misleiden.

Dit geldt niet als de misleiding het vervallen van de dekking niet rechtvaardigt.

Artikel 4.3 Als terrorismeschade niet op tijd bij ons is gemeld

De verzekering dekt de schade niet als u een schade die verband houdt met terrorisme, niet bij ons heeft gemeld binnen twee jaar nadat de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT) heeft besloten of er sprake is van een terrorismeschade zoals omschreven in artikel 23 t/m 26 ('Als er sprake is van terrorisme').

Artikel 5 Wat gebeurt er als er een andere verzekering, voorziening of regeling is?

De verzekering dekt de schade niet als:

- a. deze schade wordt gedekt door een andere verzekering; en/of
- b. deze schade door die andere verzekering zou worden gedekt als deze verzekering niet zou bestaan; en/of
- c. deze schade wordt vergoed op grond van een andere voorziening, een wettelijke regeling of een andere regeling.

Let op: Dit betekent ook dat wij een eventueel eigen risico op die andere verzekering niet vergoeden.

Artikel 6 Op welk moment keren wij de schade uit?

Wij doen ons best om de schade-uitkering zo snel mogelijk te betalen. Wij hebben echter tijd nodig om te bepalen of er daadwerkelijk recht is op een uitkering. Zodra wij alle benodigde gegevens daarvoor hebben ontvangen, betalen wij de uitkering binnen vier weken uit. Pas na die vier weken mag u ons zo nodig in gebreke stellen. Uiteraard geldt dit alleen als u recht heeft op de betreffende uitkering.

Artikel 7 Wat zijn de regels voor betalingen aan anderen?

Als niet u, maar een andere (rechts)persoon recht heeft op een schade-uitkering, dan kunnen we deze persoon rechtstreeks betalen en/of een schikking met hem treffen.

Artikel 8 Hoe werkt het als wij schade willen verhalen?

Artikel 8.1 Wat zijn onze rechten bij het verhalen van schade?

- a. Als wij aan u of een andere **verzekerde** een schade uitkeren, dan mogen wij deze uitkering verhalen op de persoon die de schade heeft veroorzaakt.
- b. Wij mogen – met uitzondering van de situatie onder c – de schade niet verhalen op de volgende (rechts)personen:
  - u;
  - een verzekerde;
  - de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel van u of een andere verzekerde, behalve als er sprake is van een scheiding van tafel en bed;
  - de bloedverwanten in de rechte lijn van u of een andere verzekerde;
  - een werkgever of werknemer van u of een andere verzekerde;
  - iemand die bij dezelfde werkgever als u of een andere verzekerde in dienst is.
- c. Wij mogen de schade wél verhalen op de personen onder b als blijkt dat u of de andere verzekerde na vergoeding van de schade geen recht op een uitkering had gehad.

Artikel 8.2 Wat verwachten wij daarbij van u?

Als wij de schade willen verhalen op de veroorzaker van de schade, zijn u en de andere verzekerden verplicht om hieraan mee te werken.

Begin en einde van de verzekering

Artikel 9 Wanneer begint en eindigt uw verzekering?

Op uw polis vindt u de datum waarop deze verzekering ingaat. U bent verzekerd vanaf 00.00 uur op deze ingangsdatum.

Als uw verzekering eindigt, ontvangt u van ons een bevestiging. Daarin vindt u de datum waarop de verzekering eindigt. U bent niet meer verzekerd vanaf 24.00 uur op deze einddatum.

Artikel 10 Wanneer kunt u uw verzekering beëindigen?

Als u of uw erfgenamen de verzekering willen beëindigen, gelden de voorwaarden hieronder.

Artikel 10.1 Aan het einde van de eerste verzekeringstermijn

Uw verzekering loopt minimaal één **verzekeringstermijn**. Op uw polis ziet u hoelang deze termijn is. U kunt uw verzekering aan het einde van deze eerste termijn opzeggen. De verzekering eindigt dan op de laatste dag van de termijn. Hiervoor geldt een opzegtermijn van één maand.

Artikel 10.2 Op elk gewenst moment na de eerste verzekeringstermijn

Is de eerste verzekeringstermijn voorbij? Dan kunt u de verzekering op elk moment opzeggen. De verzekering eindigt dan op zijn vroegst één maand na de opzegdatum. Alleen als wij met u overeenkomen dat de verzekering eerder eindigt, dan geldt de overeengekomen einddatum.

Artikel 10.3 Als wij de premie en/of voorwaarden veranderen

U kunt de verzekering opzeggen als wij de premie en/of de voorwaarden van uw verzekering veranderen. Dit kan alleen als deze verandering nadelig is voor u of een andere **verzekerde**. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. Nadat u ons heeft laten weten dat u de verzekering beëindigt, eindigt de verzekering op de dag waarop de verandering ingaat.
- b. Wij moeten het bericht dat u de verzekering beëindigt, hebben ontvangen binnen één maand nadat wij u over de verandering hebben geïnformeerd.

U mag de verzekering niet beëindigen als de verandering van de premie en/of voorwaarden inhoudt:

- dat u minder premie gaat betalen, terwijl de dekking van uw verzekering hetzelfde blijft; of
- dat de dekking van uw verzekering wordt uitgebreid, terwijl u evenveel premie blijft betalen.

Ook mag u de verzekering niet opzeggen als de verandering een gevolg is van wettelijke regelingen of bepalingen. Wilt u de verzekering toch beëindigen, dan geldt het opzegrecht dat hierboven in artikel 10.1 en 10.2 staat.

Artikel 10.4 Na uw overlijden

Na uw overlijden kunnen uw erfgenamen de verzekering opzeggen. Daarvoor geldt een termijn van negen maanden nadat zij hebben gehoord dat u overleden bent. De verzekering eindigt een maand nadat zij de verzekering hebben opgezegd.

Artikel 11 Wanneer kunnen wij uw verzekering beëindigen?

Als wij de verzekering willen beëindigen, gelden de voorwaarden hieronder.

Artikel 11.1 Aan het einde van de eerste verzekeringstermijn

Uw verzekering loopt minimaal één **verzekeringstermijn**. Op uw polis ziet u hoelang die termijn is. Wij kunnen uw verzekering aan het einde van deze eerste termijn opzeggen. De verzekering eindigt dan op de laatste dag van de termijn. Hierbij geldt voor ons een opzegtermijn van twee maanden.

Artikel 11.2 Aan het einde van een vervolgtermijn

Na de eerste verzekeringstermijn verlengen wij uw verzekering steeds automatisch met twaalf maanden. Is uw verzekering automatisch verlengd? Dan kunnen wij uw verzekering opzeggen aan het einde van de lopende verzekeringstermijn. Op uw polis vindt u de datum waarop de lopende verzekeringstermijn eindigt. Hierbij geldt voor ons een opzegtermijn van twee maanden.

Artikel 11.3 Na uw overlijden

Na uw overlijden hebben wij het recht om uw verzekering op te zeggen binnen negen maanden nadat wij van uw overlijden hebben gehoord. De verzekering eindigt dan een maand later.

Artikel 11.4 Als u en wij een jaar lang geen risico hebben gelopen

Wij kunnen de verzekering opzeggen als u en wij een volledig **verzekeringsjaar** geen risico hebben gelopen. Voor deze opzegging gelden de volgende voorwaarden:

- a. Wij moeten de verzekering opzeggen binnen een maand nadat dit verzekeringsjaar voorbij is.
- b. Wij kunnen de verzekering alleen opzeggen als u en wij tot het moment van de opzegging geen risico hebben gelopen.
- c. Uw verzekering is dan geldig tot en met de laatste dag van dit verzekeringsjaar.

Wij betalen de premie terug die u betaald heeft over het jaar waarin u en wij geen risico hebben gelopen.

Artikel 11.5 Als u ons niet volledig heeft geïnformeerd

Als u een verzekering afsluit, heeft u een mededelingsplicht. Dit houdt in dat u ons alle informatie moet geven die wij nodig hebben om te bepalen of wij de verzekeringsovereenkomst kunnen sluiten en zo ja, onder welke voorwaarden.

Ontdekken wij op een gegeven moment dat u ons niet alle informatie heeft gegeven die u had moeten geven? Dan laten we u binnen twee maanden weten wat de gevolgen hiervan zijn. Wij kunnen de verzekering dan aanpassen of opzeggen.

Beëindigen wij de verzekering, dan eindigt de verzekering op de datum die u vindt in het beëindigingsbericht. Als in het beëindigingsbericht geen datum is genoemd, eindigt de verzekering op de datum van de dagtekening van het beëindigingsbericht.

Artikel 11.6 Als u de premie niet heeft betaald

Wij kunnen de verzekering beëindigen als:

- a. u de eerste premie niet of niet op tijd heeft betaald; of
- b. u de vervolgpremie niet of niet op tijd heeft betaald, ondanks dat wij u een aanmaning gestuurd hebben nadat de **premievervaldag** was verstreken. Als u weigert de vervolgpremie te betalen, hoeven wij u niet eerst een aanmaning te sturen.

De verzekering eindigt op de datum die u vindt in het beëindigingsbericht.

Artikel 11.7 In geval van opzet tot misleiden

Wij kunnen de verzekering beëindigen als:

- a. u de eerste premie niet of niet op tijd heeft betaald; of
- b. u de vervolgpremie niet of niet op tijd heeft betaald, ondanks dat wij u een aanmaning gestuurd hebben nadat de **premievervaldag** was verstreken. Als u weigert de vervolgpremie te betalen, hoeven wij u niet eerst een aanmaning te sturen.

De verzekering eindigt op de datum die u vind in het beëindigingsbericht.

Artikel 11.8 In verband met sanctiewet- en regelgeving

Wij toetsen regelmatig of u of een andere belanghebbende bij de verzekering voorkomt op een nationale- of internationale sanctielijst. Als dit het geval is, hebben wij het recht de verzekering met onmiddellijke ingang te beëindigen.

Premie betalen

Artikel 12 Wat zijn uw betalingsverplichtingen?

U bent verplicht om voor deze verzekering de premie te betalen die wij bij u in rekening brengen. Hieronder leest u vanaf welk moment u deze betaling verschuldigd bent. Onder premie verstaan we ook de bijbehorende assurantiebelasting.

Artikel 12.1 Als het gaat om de eerste premie

Als wij de eerste premie in rekening brengen, sturen wij u daarvoor een betalingsverzoek. U bent de premie verschuldigd vanaf de dag nadat u het betalingsverzoek ontvangen heeft. De eerste premie is de premie voor de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de eerste **premievervaldag**.

Artikel 12.2 Als het gaat om een vervolgpremie

Als wij een vervolgpremie in rekening brengen, bent u deze premie verschuldigd vanaf de eerste dag van de periode waarvoor deze vervolgpremie geldt.

Artikel 12.3 Als de verzekering wordt aangepast

Als u of wij de verzekering aanpassen, kan de premie wijzigen. U ontvangt dan een betalingsverzoek voor de nieuwe premie. U bent deze premie verschuldigd vanaf de dag nadat u het betalingsverzoek ontvangen heeft.

Artikel 13 Wat zijn de gevolgen als u de premie niet (op tijd) betaalt?

Als u de premie en de assurantiebelasting niet volledig heeft betaald op de datum waarop u had moeten betalen, heeft dat gevolgen voor de dekking.

Artikel 13.1 Wat gebeurt er als u de eerste premie niet (op tijd) betaalt?

U moet zorgen dat wij de eerste premie ontvangen binnen 30 dagen nadat u het betalingsverzoek ontvangen heeft. Als wij de premie niet binnen die termijn ontvangen, dan heeft u geen dekking. U bent dan vanaf de ingangsdatum niet verzekerd. Wij zijn niet verplicht u in dat geval een aanmaning voor het betalen van de premie te sturen.

Artikel 13.2 Wat gebeurt er als u de vervolgpremie niet (op tijd) betaalt?

U moet zorgen dat wij de vervolgpremie ontvangen voor de premievervaldatum. Als wij de premie niet binnen die termijn ontvangen, dan sturen wij u een aanmaning. Als u vervolgens nog niet betaalt dan vervalt de dekking van deze verzekering. U bent dan niet meer verzekerd voor schadegevallen die plaatsvinden na de premievervaldatum.

Als u in verzuim bent en de dekking is vervallen, blijft u verplicht om de premie en de assurantiebelasting volledig te betalen.

Blijkt uit uw handelen dat u de volledige vervolgpremie en assurantiebelasting niet zult betalen, dan kunnen wij de dekking van de verzekering vanaf de premievervaldatum laten vervallen zonder dat wij u eerst een aanmaning sturen.

Artikel 13.3 Wanneer gaat de dekking weer in?

De dekking gaat weer in op de dag nadat wij al uw achterstallige premie en assurantiebelasting hebben ontvangen. Dat betekent dat er weer dekking is voor alle schadegevallen die plaatsvinden vanaf de dag die volgt op de dag dat alle verschuldigde bedragen door ons zijn ontvangen.

Hebben we met u afgesproken dat u de premie in termijnen mag betalen? Dan gaat de dekking weer in op de dag nadat wij al uw achterstallige premies en assurantiebelasting over de verstreken termijnen hebben ontvangen.

Artikel 14 In welk geval betalen wij u een deel van de premie terug?

Als de verzekering tussentijds eindigt, heeft u recht op terugbetaling van een deel van de premie en de assurantiebelasting. Het gaat dan om de premie en belasting over de periode waarin de verzekering niet langer geldig is.

Dit geldt niet als wij de verzekering hebben opgezegd omdat u ons opzettelijk heeft misleid of heeft geprobeerd om ons te misleiden.

Wijzigingen tijdens de looptijd van de verzekering

Artikel 15 Hoe zorgen we ervoor dat uw verzekering actueel blijft?

De premie en voorwaarden van uw verzekering zijn gebaseerd op de informatie die u ons heeft gegeven. Bijvoorbeeld informatie over de omzet, aantal medewerkers, hoeveelheid **gevaarlijke stoffen** en/of tanks van uw **bedrijf**. Wijzigen deze gegevens? Dan heeft dat mogelijk invloed op de verzekeringsovereenkomst. Hierover maken wij de volgende afspraken.

Artikel 15.1 Hoe actualiseren wij uw premie?

Eenmaal per jaar kunnen wij u vragen om een opgave van de actuele premiebepalende gegevens van uw bedrijf. U bent dan verplicht:

- te reageren binnen de termijn die wij in ons bericht noemen; en
- ons in de gelegenheid te stellen uw opgave te controleren als wij daarom vragen.

Artikel 15.1.1 Wat gebeurt er als u op tijd reageert?

Als u ons op tijd de gevraagde informatie stuurt, beoordelen wij wat de gevolgen zijn voor uw verzekering. Er zijn twee mogelijkheden:

- a. uw opgave heeft geen gevolgen voor de premie;
- b. wij passen de premie van uw verzekering aan. De nieuwe premie geldt dan vanaf de eerstvolgende **verlengingsdatum** van uw verzekering.

Artikel 15.1.2 Wat gebeurt er als u niet reageert?

Als u ons – ondanks ons uitdrukkelijke verzoek – niet op tijd een opgave van de actuele premiebepalende gegevens stuurt, hebben wij het recht om vanaf de eerstvolgende verlengingsdatum van uw verzekering de premie met 25% te verhogen. Deze verhoging geldt tot het moment waarop wij alsnog uw opgave van de actuele premiebepalende gegevens ontvangen. Nadat wij alsnog uw opgave hebben ontvangen, brengen wij de premie van uw verzekering in overeenstemming met de actuele situatie, met ingang van de datum waarop wij uw opgave hebben ontvangen.

Artikel 15.2 Wat moet u doen met de polis die u jaarlijks van ons ontvangt?

Elk jaar ontvangt u vóór de verlengingsdatum een nieuwe polis van ons. Daarin vindt u een overzicht van de gegevens die op dat moment bij ons bekend zijn.

Wij vragen u de gegevens op uw nieuwe polis te controleren en eventuele wijzigingen door te geven. Als u wijzigingen aan ons doorgeeft, beoordelen wij wat de gevolgen zijn voor uw verzekering. Er zijn drie mogelijkheden:

- a. De verzekering loopt ongewijzigd door
Wilt u niets wijzigen of hebben uw wijzigingen geen gevolgen voor de premie en/of voorwaarden? Dan loopt uw verzekering ongewijzigd door.
- b. De verzekering loopt door in aangepaste vorm
Mogelijk moeten wij op basis van uw wijzigingen de verzekering aanpassen. Die aanpassing kan gepaard gaan met een nieuwe premie en/of nieuwe voorwaarden.

De nieuwe tarieven en/of voorwaarden gelden vanaf de datum die op uw polis of in de bevestiging staat.

Als u de aanpassing van de verzekering accepteert, hoeft u niets te doen. De verzekering loopt dan automatisch door met de nieuwe premie en/of onder de nieuwe voorwaarden. Accepteert u de aanpassing niet? Dan is het belangrijk dat u ons dit zo snel mogelijk laat weten. Als we geen overeenstemming met u bereiken over de aanpassing, zullen we de verzekering beëindigen.

c. De verzekering eindigt

Is het door de wijzigingen voor ons niet meer mogelijk om de verzekering voort te zetten? Dan laten wij u weten dat we de verzekering beëindigen. De verzekering eindigt dan een maand nadat we u hierover hebben geïnformeerd.

Artikel 15.3 Welke wijzigingen moet u direct aan ons doorgeven?

- a. het beroep, bedrijf en/of de werkzaamheden veranderen die op uw polis omschreven staan; en/of
- b. de rechtsvorm verandert waarbinnen u het verzekerde beroep of bedrijf uitoefent.

Wij beoordelen dan of de wijziging gevolgen heeft voor uw verzekering. Er zijn drie mogelijkheden:

c. De verzekering loopt ongewijzigd door

Hebben uw wijzigingen geen gevolgen voor de premie en/of voorwaarden? Dan loopt uw verzekering ongewijzigd door.

d. De verzekering loopt door in aangepaste vorm

Mogelijk moeten wij op basis van uw wijzigingen de verzekering aanpassen. Die aanpassing kan gepaard gaan met een nieuwe premie en/of nieuwe voorwaarden. Daarbij gaan we uit van de tarieven en voorwaarden in soortgelijke gevallen.

De nieuwe tarieven en/of voorwaarden gelden vanaf de datum waarop wij hierover overeenstemming met u hebben bereikt.

e. De verzekering eindigt

Gaat u niet met de voorgestelde aanpassing akkoord? Of is het door de wijzigingen voor ons niet meer mogelijk om de verzekering voort te zetten? Dan laten wij u weten dat we de verzekering beëindigen. De verzekering eindigt dan een maand nadat we u hierover hebben geïnformeerd.

Artikel 16 Kunnen wij maatregelen om uw risico te beperken verplichten?

Wij kunnen u tijdens de looptijd van de verzekering verplichten om maatregelen te nemen om uw risico te beperken. Dat kunnen we doen als er concrete omstandigheden of ontwikkelingen zijn die daar aanleiding toe geven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij bepaalde schades of als uw situatie zodanig is veranderd dat u meer risico loopt.

Artikel 17 Wanneer kunnen wij uw verzekering aanpassen?

Artikel 17.1 Wijzigingen op de verlengingsdatum

Wij kunnen op de verlengingsdatum de premie en/of de voorwaarden van uw verzekering aanpassen. Dit doen we bijvoorbeeld:

- a. als uw persoonlijke situatie is veranderd. U heeft bijvoorbeeld het afgelopen jaar meer of minder schade gehad;
- b. in verband met algemene ontwikkelingen van schade, kosten en inflatie;
- c. als onze premie-inkomsten niet meer voldoende zijn om de schades te betalen;
- d. als de wet- en regelgeving is gewijzigd;
- e. als wij de verzekering hebben aangepast. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om tekstuele wijzigingen van de polisvoorwaarden, maar ook om een aanpassing van de dekking;
- f. als er economische en/of maatschappelijke ontwikkelingen zijn die de aanpassing noodzakelijk maken.

Als wij de premie en/of voorwaarden wijzigen, laten wij u dat altijd een maand van tevoren weten. Wij leggen dan uit:

- waarom we de verandering nodig vinden; en
- wat we wijzigen; en
- per wanneer de wijziging ingaat.

Artikel 17.1.1 Wat moet u doen als u het eens bent met de wijziging?

Als u de wijziging accepteert, hoeft u niets te doen. De verzekering loopt dan vanaf de verlengingsdatum automatisch door met de nieuwe premie en/of onder de nieuwe voorwaarden.

Artikel 17.1.2 Wat kunt u doen als u het niet eens bent met de wijziging?

Als u het niet eens bent met de wijziging, kunt u de verzekering beëindigen. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

a. Beëindiging voor de wijzigingsdatum

Als wij uw beëindigingsbericht ontvangen voor de datum waarop de wijziging ingaat, dan eindigt de verzekering op de dag waarop de wijziging in zou gaan.

b. Beëindiging na de wijzigingsdatum

Als wij uw beëindigingsbericht ontvangen na de datum waarop de wijziging is ingegaan, dan geldt dit als een opzegging zoals omschreven in artikel 10.2. De verzekering eindigt dan op zijn vroegst een maand na de opzegdatum.

Artikel 17.2 Tussentijdse wijzigingen

Binnen een **verzekeringstermijn** kunnen wij de premie en voorwaarden alleen wijzigen als die wijziging zo urgent is dat wij niet tot de **verlengingsdatum** kunnen wachten. Dat is bijvoorbeeld het geval:

- als er een situatie is ontstaan die zeer ernstige financiële gevolgen voor ons heeft; of
- als wetgeving ons verplicht om de verzekering aan te passen.

Deze aanpassing kan voor alle klanten gelden of voor een bepaalde groep klanten.

Als wij de premie en/of voorwaarden tussentijds wijzigen, laten wij u dat altijd van tevoren weten. Wij leggen dan uit:

- waarom we de tussentijdse verandering nodig vinden;
- wat we wijzigen; en
- per wanneer de wijziging ingaat.

Artikel 17.2.1 Wat moet u doen als u het eens bent met de wijziging?

Als u de wijziging accepteert, hoeft u niets te doen. De verzekering loopt dan vanaf de wijzigingsdatum automatisch door met de nieuwe premie en/of voorwaarden.

Artikel 17.2.2 Wat kunt u doen als u het niet eens bent met de wijziging?

Als u het niet eens bent met de wijziging, kunt u de verzekering beëindigen. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a.** Nadat u ons heeft laten weten dat u de verzekering beëindigt, eindigt de verzekering op de dag waarop de wijziging ingaat.
- b.** Wij moeten het bericht dat u de verzekering beëindigt hebben ontvangen binnen één maand nadat wij u over de wijziging hebben geïnformeerd.
- c.** U mag de verzekering niet beëindigen als de wijziging van de premie en/of voorwaarden inhoudt:
  - dat u minder premie gaat betalen, terwijl de dekking van uw verzekering hetzelfde blijft; of-
  - dat de dekking van uw verzekering wordt uitgebreid, terwijl u evenveel premie blijft betalen.
 Ook mag u de verzekering niet opzeggen als de wijziging een gevolg is van wettelijke regelingen of bepalingen.

Persoonsgegevens, toepasselijk recht, klachten en (inter)nationale sancties

Artikel 18 Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

Wij vragen om persoonsgegevens:

- als u een verzekering aanvraagt;
- als u of wij uw verzekering wijzigen; of
- bij een schade.

Het gaat hier bijvoorbeeld om adresgegevens, geboortedatum en rekeningnummer. We gebruiken deze gegevens voor verschillende doeleinden. Welke dit zijn leest u in artikel 18.1.

Artikel 18.1 Waarvoor gebruiken wij persoonsgegevens?

We gebruiken persoonsgegevens om de verzekeringsovereenkomst met u aan te gaan en uit te voeren. Daaronder valt ook het inschatten van de risico's.

Om een goed acceptatie-, risico- en fraudebeleid te kunnen voeren, worden door ons gegevens over u en uw verzekeringen ingezien en vastgelegd in de databank van de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS) in Den Haag. Hiervoor geldt het privacyreglement van de Stichting CIS, dat u kunt inzien op www.stichtingcis.nl.

Verder gebruiken we persoonsgegevens voor fraudebestrijding, marketing, statistische analyse en om te kunnen voldoen aan onze wettelijke verplichtingen. Voor al deze doeleinden kunnen we informatie inwinnen bij andere partijen die volgens ons betrouwbaar zijn.

Artikel 18.2 Wanneer geven wij persoonsgegevens door aan anderen?

Wij kunnen uw persoonsgegevens doorgeven aan anderen die betrokken zijn bij de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om hulp- en dienstverleners, experts en herstelbedrijven.

Artikel 18.3 Met welke andere bedrijven kunnen wij persoonsgegevens delen?

Wij kunnen uw persoonsgegevens ook doorgeven aan Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., Nationale-Nederlanden Bank N.V. en NN Non-Life Insurance N.V. Deze bedrijven maken deel uit van NN Group. Als klant kunt u aanbiedingen krijgen voor verzekeringen of bankproducten van deze maatschappijen.

Artikel 18.4 Volgens welke gedragscode verwerken wij persoonsgegevens?

Wij verwerken uw persoonsgegevens volgens de gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. U kunt deze gedragscode inzien op www.verzekeraars.nl.

Artikel 19 Wat doen wij bij fraude?

Wij gaan ervan uit dat u ons juist en volledig informeert. Doet u dat opzettelijk en doelbewust niet? Dan fraudeert u. Bijvoorbeeld als u ons onjuiste gegevens stuurt als u een verzekering aanvraagt of ons om vergoeding van schade vraagt. Wij doen **onderzoek** als er aanwijzingen zijn dat u fraudeert. Bij dit onderzoek volgen wij de Gedragscode Persoonlijk Onderzoek van het Verbond van Verzekeraars (zie www.verzekeraars.nl) en de richtlijnen van NN Group NV en haar dochterbedrijven.

Heeft u gefraudeerd? Dan kunnen wij de volgende maatregelen nemen:

- de verzekering beëindigen;
- andere verzekeringen, leningen en rekeningen beëindigen die u bij NN Group of bedrijfsonderdelen van Nationale-Nederlanden heeft;
- geen schade (meer) vergoeden, of de schade niet volledig vergoeden.
- besluiten dat u een al ontvangen vergoeding voor schade, de **kosten** die daarmee samenhangen en de onderzoekskosten moet terugbetalen;
- aangifte doen bij de politie;
- uw gegevens registreren in interne en externe (waarschuwingssystemen), zoals de database van de Stichting CIS. Hierbij houden wij ons aan het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI). Dit protocol is goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De bepalingen in dit artikel gelden niet alleen voor u als **verzekeringnemer**, maar ook voor andere verzekerden of derden die fraude plegen.

Al deze maatregelen zorgen ervoor dat u niet teveel betaalt, omdat anderen verkeerd omgaan met hun verzekering, lening of rekening. Wilt u meer weten over ons fraudebeleid? Kijk dan op www.nn.nl/fraudebeleid.

Artikel 20 Welk recht is van toepassing op deze verzekering?

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 21 Waar kunt u terecht met klachten?

Een klacht over deze verzekering kunt u schriftelijk indienen bij de Klachtensdesk van Nationale-Nederlanden of via www.nn.nl. Wij zullen ons dan inspannen om uw klacht op te lossen.

Leidt onze reactie op uw klacht voor u niet tot een bevredigend resultaat? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan de rechter.

Artikel 22 (Inter)nationale sancties

Het kan verboden zijn dat wij een verzekeringsovereenkomst met u sluiten. Er bestaan nationale en internationale (sanctie)regels waaruit dit volgt.

De overeenkomst komt niet tot stand als u of een andere belanghebbende voorkomt op een nationale of internationale sanctielijst. Wij toetsen dit achteraf. Daarom is een 'opschortende voorwaarde' van kracht.

De opschortende voorwaarde luidt:

De overeenkomst komt alleen tot stand als uit toetsing niet blijkt dat het verboden is om op grond van sanctiewet- of regelgeving financiële diensten te verlenen voor of ten behoeve van:

- **verzekeringnemer**;
- verzekerden, medeverzekerden en andere (rechts)personen die voordeel zouden kunnen hebben bij het bestaan van de overeenkomst;
- vertegenwoordigers en gemachtigden van het **bedrijf** van verzekeringnemer;
- uiteindelijk financieel belanghebbenden bij het bedrijf van verzekeringnemer.

De toetsing voeren wij zo snel mogelijk uit. Als u of een andere belanghebbende niet voorkomt op een sanctielijst, dan is de overeenkomst geldig vanaf de op de polis vermelde ingangsdatum.

En als een persoon wel voorkomt op een sanctielijst? Dan informeren wij de aanvrager daarover schriftelijk. Wij doen dit in ieder geval binnen 10 dagen nadat wij de polis hebben verzonden.

Ook tijdens de looptijd van de verzekering toetsen wij regelmatig of u of een andere belanghebbende bij de verzekering voorkomt op een nationale- of internationale sanctielijst. In artikel 11.8 leest u welke gevolgen dit heeft.

Als er sprake is van terrorisme

Op deze verzekering is de Clausule terrorismedekking van toepassing. De Clausule terrorismedekking is door het Verbond van Verzekeraars in Nederland ontwikkeld en geadviseerd, en geldt voor bijna alle soorten sommen- en schadeverzekeringen. De clausule beschrijft de dekking die de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. biedt. Daarom is de tekst van deze clausule integraal in de polisvoorwaarden opgenomen.

Artikel 23 Begripsomschrijvingen

Voor de Clausule terrorismedekking en de daarop berustende bepalingen gelden de hierna genoemde begrippen.

Artikel 23.1 Terrorisme

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van **molest** - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

Artikel 23.2 Kwaadwillige besmetting

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

Artikel 23.3 Preventieve maatregelen

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

Artikel 23.4 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in de hiervóór vermelde begrippen 'Terrorisme', 'Kwaadwillige besmetting' en 'Preventieve maatregelen' omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

Artikel 23.5 Verzekeringsovereenkomsten

- a. Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder 'staat waar het risico is gelegen' van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b. Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een **verzekeringnemer** met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c. Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

Artikel 23.6 In Nederland toegelaten verzekeraars

Levens-, natura-, uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

Artikel 24 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

a. Indien en voor zover, met inachtneming van de in de hiervóór vermelde begrippen 'Terrorisme', 'Kwaadwillige besmetting' en 'Preventieve maatregelen' gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,

hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar ter zake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar ter zake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

b. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervóór genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

c. In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,

dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in het hiervóór vermelde begrip 'In Nederland toegelaten verzekeraars' tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste één op het risicoadres is gelegen.

Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Artikel 25 Uitkeringsprotocol NHT

- a. Op de herverzekering van de **verzekeraar** bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- b. De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een **gebeurtenis** in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT is bindend jegens verzekeraar, **verzekeringnemer**, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.
- c. Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft meegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, ter zake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in dit artikel onder a. bedoelde uitkering ter zake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- d. De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 16 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van de Clausele terrorismedekking wordt beschouwd.

Het Protocol afwikkeling claims, inclusief toelichting, en het Clauseleblad Terrorismedekking bij de NHT zijn bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam gedeponereerd onder nummer 27178761.

Hierna volgt een samenvatting van het Protocol. Op verzoek zal de volledige tekst van het Protocol, inclusief toelichting, kosteloos door verzekeraar worden toegezonden.

Artikel 26 Samenvatting uitkeringsprotocol NHT

Artikel 26.1 Algemeen

De Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (verder te noemen NHT) kent een maximaal uit te keren bedrag per jaar. Deze uitkeringscapaciteit, waarvan de hoogte van jaar tot jaar kan verschillen, is voor 2003 vastgesteld op 1 miljard euro. In het 'Protocol afwikkeling claims' van de NHT wordt bepaald hoe deze maximum uitkeringscapaciteit voor de gevolgen van terrorisme wordt verdeeld over de gedupeerden.

Artikel 26.2 Samenvatting procedure

Onder schadegeval wordt verstaan iedere 'verwezenlijking van het terrorismerisico' waardoor recht op uitkering bij gedupeerden kan ontstaan. Wat onder terrorisme wordt verstaan, kunt u lezen in de hiervóór vermelde Clausele terrorismedekking. Met schade door terrorisme wordt zowel daadwerkelijke schade aan personen en goederen bedoeld, als overig recht op uitkering, zoals bijvoorbeeld na overlijden.

Als u een claim indient die is veroorzaakt door terrorisme, dan geldt de hierna genoemde procedure.

- a. U meldt de claim - net als altijd - zo snel mogelijk bij de verzekeraar.
- b. De verzekeraar zorgt ervoor dat alle binnenkomende meldingen bij de NHT worden ingediend.
- c. De NHT verzamelt alle claims en bepaalt zo spoedig mogelijk na de ontvangst of er inderdaad sprake is van een terroristische daad zoals gedefinieerd in de clausele.

Artikel 26.3 Terrorisme van welk jaar?

Omdat de NHT per jaar een maximumbedrag beschikbaar heeft voor uitkeringen ten gevolge van terrorisme, is het belangrijk dat wordt vastgesteld in welk jaar de terroristische daad heeft plaatsgevonden.

Als het zeker of waarschijnlijk is dat de terroristische daad in jaar X heeft plaatsgevonden dan wordt de terroristische daad aan jaar X toegerekend.

Er kan sprake zijn van een reeks van terroristische daden die met elkaar samenhangen, maar in verschillende jaren zijn gepleegd. In dat geval wordt de terroristische daad toegerekend aan het jaar waarin de eerste daad van de reeks is gepleegd. Een reeks eindigt in ieder geval als er meer dan zes maanden tussen de daden liggen.

Artikel 26.4 Vaststelling uitkeringspercentage en vergoeding

Bij de NHT worden de bedragen van alle bekende en verwachte claims bij elkaar opgeteld. Op basis hiervan zal de NHT een begroting opstellen en bekendmaken of het maximaal beschikbare bedrag voldoende is om de claims volledig uit te keren. Het kan zijn dat de NHT verwacht dat de omvang van het totaal aantal claims hoger zal uitvallen dan de maximum uitkeringscapaciteit. In dat geval stelt de NHT een (voorlopig) uitkeringspercentage vast. Dit percentage is gelijk voor alle gedupeerden.

De NHT kan ook beslissen om alle claims meteen te vergoeden.

NB: Betaling aan de **verzekerde** geschiedt door de eigen verzekeraar(s). U heeft zelf géén contact met de NHT.

Artikel 26.5 Definitieve afwikkeling van claims

Er bestaan enkele termijnen waar de NHT zich aan zal houden:

Zo spoedig mogelijk nadat is vastgesteld dat het om een terroristische daad gaat, stelt de NHT de eerste begroting vast. Op basis van deze begroting wordt een eerste uitkeringspercentage vastgesteld. Daarna volgt telkens uiterlijk na zes maanden een volgende begroting met eventueel een nieuw uitkeringspercentage.

Uiterlijk twee jaar na de eerste begroting bepaalt de NHT het definitieve uitkeringspercentage.

Een nieuwe begroting kan leiden tot een hoger uitkeringspercentage. Dan zal nabetaling plaatsvinden voor alle op dat moment bekende claims. Als een nieuwe begroting leidt tot een lager uitkeringspercentage, dan wordt van de gedane uitkeringen echter niets teruggevorderd. Het nieuwe percentage geldt dan alleen voor die claims die pas zijn aangemeld na het bekendmaken van het voorafgaande percentage.

Begrippenlijst

Atoomkernreactie

Iedere kernreactie waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit.

Beredding

Alle maatregelen die u tijdens de geldigheidsduur van de verzekering moet nemen om schade te voorkomen en/of te beperken. Daarbij moet het gaan om een schade die onder de dekking van deze verzekering valt en die al is ontstaan of onmiddellijk dreigt te ontstaan. U kunt deze maatregelen zelf nemen, maar ze kunnen ook worden genomen door een andere verzekerde of door iemand anders namens u of die andere verzekerde. Onder de kosten van maatregelen verstaan wij in dit verband ook de vergoeding van schade aan zaken die zijn ingezet bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen.

Beroep/bedrijf/activiteiten

Het beroep, bedrijf en/of de activiteiten waarvoor deze verzekering geldt. De omschrijving hiervan staat op uw polis.

Bovengrondse tank

Stationaire of mobiele opslagvoorziening voor vloeistof, met een inhoud van ten minste 300 liter, die geheel bovengronds is geplaatst.

Emballage, mestbassins en silo's worden niet beschouwd als bovengrondse tanks.

Brand

Een vuur buiten een haard, dat:

- veroorzaakt is door verbranding; en
- met vlammen gepaard gaat; en
- in staat is zich uit eigen kracht voort te planten.

Onder brand valt onder andere niet:

- a. zegen, schroeien, smelten, verkolen of broeien; en
- b. het doorbranden van elektrische apparaten en motoren; en
- c. het oververhitten, doorbranden of doorbreken van ovens en ketels.

Derde

Ieder ander (rechts)persoon dan u en de andere verzekerden.

Drone

Een onbemand luchtvaartuig dat door middel van een afstandsbediening vanaf de grond wordt bestuurd en/of volgens een voorgeprogrammeerde route zelfstandig vliegt.

Emballage

Verpakking van vloeistoffen en vaste stoffen, die deze stoffen direct omsluiten, zoals zakken, flessen, blikken, emmers, jerrycans, vaten en IBC's (Intermediate Bulk Containers).

Niet als emballage worden beschouwd:

- a. bovengrondse tanks;
- b. ondergrondse tanks;
- c. mestbassins;
- d. silo's.

Gebeurtenis

Een voorval of een serie voorvallen die met elkaar samenhangen.. Bij een serie voorvallen gaan wij ervan uit dat deze allemaal zijn ontstaan op het tijdstip waarop het eerste voorval of de eerste omstandigheid is ontstaan.

Gevaarlijke stoffen

Stoffen die al in kleine hoeveelheden gevaar, schade of ernstige hinder veroorzaken voor mens, dier en/of milieu, en die zijn te beschouwen als ADR-stoffen of als CMR-stoffen.

- a. ADR-stoffen zijn stoffen
  - die voorkomen in het classificatie-overzicht gevaarlijke stoffen van het ADR (Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route), en
  - waarvan de verpakking voorzien moet zijn van een gevaarsetiket waarop de gevaarseigenschap is aangegeven.
- b. CMR-stoffen zijn stoffen die voorkomen op de lijst CMR-stoffen (carcinogene, mutagene en reproductietoxische stoffen) die tweemaal per jaar wordt gepubliceerd in de Staatscourant.
- c. Stoffen die de bodem kunnen bedreigen volgens het stoffenschema van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming, zoals mest en slachtafval.

Herbouwwaarde

Het bedrag dat nodig is voor herbouw op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming.

Hevige lokale regenval

Het buiten zijn normale loop treden van water door hevige plaatselijke regenval, van ten minste

- 40 mm in 24 uur, of
- 53 mm in 48 uur, of
- 67 mm in 72 uur,

op en/of nabij de locatie waar de schade is ontstaan.

Kosten

Alle gemaakte en nog te maken kosten.

Mestbassin

Stationaire opslagvoorziening voor dunne mest, die geheel of gedeeltelijk bovengronds is gelegen.

Molest

De volgende conflictsituaties:

- a. Gewapend conflict

Elke situatie waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, met gebruik van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder een gewapend conflict valt ook een gewapend optreden van een vredesmacht van de Verenigde Naties.
- b. Burgeroorlog

Een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van dezelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat is betrokken.
- c. Opstand

Een georganiseerde gewelddadige verzetsactie binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- d. Binnenlandse onlusten

Min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen die zich voordoen op verschillende plaatsen binnen dezelfde staat.
- e. Oproer

Een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging met een plaatselijk karakter, gericht tegen het openbaar gezag.

f. Mouterij

Een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van de gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Motorrijtuig

Door een motor voortbewogen voertuig zoals oorspronkelijk afgeleverd door fabrikant of importeur, inclusief de onderdelen ter vervanging van en gelijkwaardig aan de oorspronkelijke onderdelen, voor zover die aan, op of in het voertuig zijn gemonteerd.

Milieuzorg

Bestaande voorschriften, richtlijnen of vergunningen die betrekking hebben op de zorg voor het milieu, zoals hierna genoemd.

- a. De bestaande milieuvergunning.
- b. Het geldende Activiteitenbesluit.
- c. Een geldende Algemene Maatregel van Bestuur.
- d. De toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de wet Milieubeheer bij werkzaamheden op een werklocatie.
- e. Andere van overheidswege vastgestelde voorschriften, zoals wetten, besluiten, richtlijnen en voorwaarden.

Ondergrondse tank

Van staal of kunststof vervaardigde opslagvoorziening voor vloeistof, die geheel of gedeeltelijk in de bodem is gelegen of met grond is omgeven.

Emballage en mestbassins worden niet beschouwd als ondergrondse tanks.

Onderzoek

Het verrichten van onderzoek naar de mate van verontreiniging.

Ontploffing

Een plotselinge, onvoorziene, hevige krachtsuiting van gas, damp, vloeistof of (fijnverdeelde) vaste stof. Daarbij geldt het volgende:

- a. Wordt de ontploffing veroorzaakt door plotselinge over- of onderdruk in een – al dan niet gesloten – vat met gas, damp, vloeistof, of (fijnverdeelde) vaste stof? Dan is er alleen sprake van een ontploffing als de wand van het vat onder die druk is bezweken, waarna de druk binnen het vat plotseling even groot is geworden als de druk buiten het vat.
- b. Vindt de ontploffing buiten een vat plaats? Dan is er alleen sprake van een ontploffing als er een drukgolf is ontstaan door een chemische reactie die heeft geleid tot het ontstaan of uitzetten van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen of een mengsel daarvan.

Premievervaldag

De datum vanaf wanneer u een vervolgpremie verschuldigd bent.

Sanering

- a. Reinigen, zuiveren, afgraven, wegruimen, afvoeren, storten, opslaan, vernietigen en/of vervangen van grond, grond- en/of oppervlaktewater om de verontreiniging weg te nemen.
- b. Isoleren van de verontreiniging, inclusief het treffen van noodvoorzieningen.
- c. Het noodzakelijk wegruimen, afvoeren, storten en vernietigen van zonnepaneeldeeltes.

Onder sanering valt niet de herinrichting van het terrein.

Silo

Stationaire opslagvoorziening voor vaste stof, zoals kunstmest, veevoer en graan, die geheel bovengronds is geplaatst.

Emballage, kuilen en sleufsilos worden niet beschouwd als silos.

U

De verzekeringnemer. Dit is degene die de verzekering heeft afgesloten en die als verzekeringnemer op de polis vermeld staat en/of in onze administratie is opgenomen.

Verkoopwaarde

De opbrengst bij onderhandse vrije verkoop exclusief de opbrengst van de grond.

Verlengingsdatum

De datum waarop een of meer volle jaren zijn verstreken sinds de ingangsdatum van de verzekering.

Verontreiniging

De aanwezigheid van

- a. een verontreinigende stof op of in de grond, en/of
- b. een verontreinigende stof in het grond- en/of oppervlaktewater, en/of
- c. asbest,

in alle gevallen in een zodanige concentratie dat sprake is van overschrijding van de normen die de overheid daarvoor hanteert (streefwaarde, of overeenkomstige waarde).

Verzekeraar

Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., statutair gevestigd in Den Haag. In deze voorwaarden wordt de verzekeraar aangeduid met 'wij', 'we', 'ons' en 'onze'.

Verzekerde

In artikel 1.1 leest u wie de verzekerden zijn. Een verzekerde kan rechten ontlenen aan de verzekering.

Verzekeringnemer

Degene die de verzekering heeft afgesloten en die als verzekeringnemer op de polis vermeld staat en/of in onze administratie is opgenomen. In deze voorwaarden wordt de verzekeringnemer aangeduid met 'u' en 'uw'.

Verzekeringsjaar

- a. Het eerste verzekeringsjaar van een verzekering en/of dekking loopt vanaf de ingangsdatum tot de eerstvolgende verlengingsdatum.
- b. De volgende verzekeringsjaren zijn volle jaren die volgen op het eerste verzekeringsjaar.
- c. Het laatste verzekeringsjaar van de verzekering en/of dekking loopt vanaf de laatste verlengingsdatum tot de datum waarop de verzekering en/of dekking eindigt.

Verzekeringstermijn

De termijn waarvoor u de verzekering bent aangegaan. Deze termijn staat op uw polis vermeld.

Wij/we

De verzekeraar. Dit is Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V., statutair gevestigd in Den Haag.

Zaakschade

- a. Beschadiging, dat wil zeggen fysieke aantasting van een zaak, waarbij de vorm en/of structuur hiervan een blijvende verandering ondergaat.
- b. Vervuiling, vernietiging of vermissing van een zaak.